

Nr 42

Av herr Bergh, Ragnar, om viss ändring i lagen om rätt till jakt.

16 § 1 mom. i lag den 3 juni 1938 om rätt till jakt har följande lydelse: »Den som under idkande av lovlig jakt sårar villebråd så, att det faller å annans jaktområde inom ett hundra meter från gränsen av den jagandes jaktområde, må tillvarataga och behålla villebrådet. Är det älg, hjort eller rådjur, må den jagande dock ej från stället bortföra djuret utan i närvaro av två ojäviga vittnen och vare han dessutom pliktig att sist å andra dagen, sedan djuret fälldes, om förhållandet underrätta jakträttsinnehavaren eller den som innehar marken eller någon av deras folk. Försummar den jagande något härav, varde ansedd såsom den där olovligt jagat å annans jaktområde.»

Mot medgivandet att under angivna villkor på annans jaktområde tillvarataga och därefter behålla villebråd torde följande erinringar kunna göras.

a) Det står icke i god överensstämmelse med den grundläggande regeln, att jakträtten principiellt är begränsad till det område jakträtten omfattar.

b) Ethundrametersgränsen är godtyckligt vald. Icke minst i fråga om större villebråd kan ett i och för sig dödande skott tillåta, att djuret efter skottet färdas mer än 100 meter utan att falla.

c) I fråga om bl. a. älg tillkommer ytterligare komplikationer. Den jagande äger icke att från stället bortföra djuret annat än i närvaro av två ojäviga vittnen. Ett jaktlag omfattar i hithörande fall i regel flera personer, men ingen av dem kan anses vara ojävig. Särskilt när det gäller vidsträckta marker, belägna långt bort från bebyggelse, kan det vara ytterst svårt att anskaffa ojäviga vittnen.

d) Motsvarande svårighet föreligger att uppfylla villkoret för den jagande att sist å andra dagen sedan djuret fällts underrätta jakträttsinnehavaren eller den som innehar marken eller någon av deras folk. Av villkoren under c) och d) framgår sålunda, att medgivandet praktiskt taget kan vara illusoriskt.

e) Till samma slutsats leder den av HD säkerligen på goda grunder intagna meningen, att det åligger en jagande som på annans mark tillägnat sig villebråd att styrka, att det eller de skottsår, på grund av vilka djuret stupat på den främmande marken, tillfogats djuret på område, där han haft rätt att jaga. Då den skjutande ofta är ensam vid skottillfället och även i detta fall ojäviga vittnen är svåra om icke omöjliga att erhålla, kan bevisbördan i många fall vara övermäktig.

Om det sålunda kan anses, att den undantagsbestämmelse från jaktlagens huvudregel, som 16 § 1 mom. innehåller, är förenad med villkor som ofta är omöjliga att uppfylla och själva gränsdragningen dessutom ter sig som tämligen godtycklig, kan man fråga sig, vad den egentligen tjänar för syfte. Det kan inte vara djurskyddssynpunkten, eftersom det enligt 2 mom. samma paragraf ankommer på den jagande att icke blott underrätta innehavaren av jakträtten till den mark dit det skadeskjutna djuret tagit sin tillflykt om vad som förekommit, och detta även om djuret passerat ett-hundrametersgränsen, utan helst också att förkorta det skadeskjutna djurets lidande. Det torde vara svårt att finna någon hållbar grund för den undantagsbestämmelse varom här är fråga. Däremot kan framhållas att densamma, utom att den i många fall saknar praktiskt värde för den jagande, ofta ger upphov till tvister.

Av ovan angivna skäl synes det vara lämpligare, att jaktområdets gräns bleve en undantagslös gräns, så att endast lovligt villebråd som verkligen fälls inom det egna jaktområdet tillkommer jakträttsinnehavaren och villebråd som faller inom annans område tillkommer denne.

Mom. 1 i förenämnda paragraf synes sålunda böra utgå ur lagen.

Mom. 2 i samma paragraf har följande lydelse: »Har i annat fall än i 1 mom. avses älg, hjort eller rådjur, som sårats vid lovlig jakt, tagit sin tillflykt till annans jaktområde, vare den jagande pliktig att därom skyndsamt underrätta jakträttsinnehavaren eller den som innehar marken eller någon av deras folk.»

Upphäves första momentet, synes andra momentet böra omredigeras.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta

dels att 1 mom. i 16 § lag om rätt till jakt skall utgå,

dels ock att 2 mom. nämnda paragraf skall erhålla följande ändrade lydelse:

»Har villebråd, som sårats vid lovlig jakt, tagit sin tillflykt till annas jaktområde, vare den jagande pliktig att därom skyndsamt underrätta jakträttsinnehavaren eller den som innehar marken eller någon av deras folk.»

Stockholm den 20 januari 1960

Ragn. Bergh